

СВОБОДА SVOBODA
 Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07302)
 Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
 Address: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07308

Понад 200 законів

В минулу п'ятницю 22 жовтня п. р. о год. 1-й після літньої, після 14-годинного останнього засідання і після 9 і пів місячної праці закінчилися перша сесія 89-го Конгресу, що її голова демократичної більшості в Сенаті, Майк Менсфілд, прославляв, як „найвеличніша сесія в історії американського парламентаризму“. Названий сенатор, один з найбільш відповідальних лідерів Конгресу, ствердив, що за цієї сесії полагоджено 85% обіцянок, що їх зробила Демократична партія у своїй програмовій платформі, проголошеній перед останніми президентськими виборами.

Загалом Конгрес схвалив у цій своїй сесії понад 200 законів. С між ними постанови меншої ваги, але є й такі, які мають переломове значення. Згадати б тільки закон про медичну опіку для старших віком осіб, який вперше пов'язує проблему здоров'я громадян з державною Суспільною Забезпечкою. Таке ж переломове значення має загарантування права голосування муринів у практиці через заведення контролю федеральними урядовцями в реєстраційних бюрах в південних штатах. Створено новий департамент для міських справ. Вперше уделено поважку державну грошову допомогу виховній програмі студентів і педагогів. Вперше признано державну допомогу для розвитку мистецтва. Змінено принципи іміграційного закону, скасувавши так звані іміграційні квоти для різних країн світу. Між характеристичними, хоч, може, не такими вже дуже важливими новоприйнятими законами варто згадати закон про обов'язкове призначення міждержавних шляхів. Таким чином правду кажуть ті коментатори, які в балансі законодавчої праці цієї першої сесії 89-го Конгресу вбачають започаткування реалізації президентової програми про „величне суспільство“.

Очевидно, що Президент не дістав на 100% всього того, чого хотів від Конгресу. Оскільки не схвалено штейнгофів автономних прав для Дистрикту Колумбії. Не схвалено голосної точки „14 В“ з робітничого закону Тефтар-Гарлі про право до праці, чи радше — про примус членства робітників в робітничих спілках. Не перейшов так званий „хлібний податок“ про субвенції для продуцентів пшениці по 50 центів від бушля. Не перейшов законопроект про державну допомогу для неспроможних платити записки для них комісії. Сам вискокавець, демократичний сенатор Едвард Кеннеді, відкидаючи свою підтримку на цій сесії кандидатурі Франсіса Морресея з Бостону на федеральне суддю: ця справа наробила багато шуму. Скінчившись невдачею, не зважаючи на першину підтримку з боку Президента та впливових лідерів сенаторів Кеннеді. Тому Президент запівав, що деякі справи він зголосить знову, коли Конгрес збереться на свою другу сесію 10 січня наступного року.

Але серед членів Конгресу переважає думка, що „треба сповільнити темп“. Лідер опозиції, сенатор Еверет Дірксен критично висловилися про минулу сесію, яка будучи то обмежувалась до „привітання печатки“ на зголошуваннях урядових законопроектів, дармащо всю минулу сесію характеризували союз між демократами та ліберальними республіканцями, всупереч попереднім союзам консервативних демократів і республіканців. Всі згодні в одному: Конгрес працював.

В системі репетиції

Найкращою ілюстрацією несамостійності і несурверенності Української ССР в усіх ділянках державного життя, зокрема в економіці цієї другої за населенням совєтської республіки можуть бути пленуми, з'їзди і сесії її найвищих керівних органів, що ними є Центральний Комітет Комуністичної Партії України, як фактичний державний центр, і з другого боку Верховний Совет Української ССР, що мав би бути „парламентом“ цієї фінкційної держави.

Ні в Українській ССР, ні в будь-якій іншій совєтській республіці ні ЦК даної партії, ні Верховний Совет даної республіки, ні навіть призначувана тим же обома установами т. зв. Рада Міністрів не мають нічого до говорення, ні до вирішування. Усі пленуми комітетів республіканських компартій відбуваються акуратно і докладно за програмою такого ж пленуму, відбутого в Москві. Так, наприклад, на порядку денному московського пленуму, що відбувся в Москві, в дні 28 і 29 вересня ц. р. були дві точки: 1. „Про поліпшення управління промисловістю, удосконалення планування та посилення економічного стимулювання промислового виробництва“ і 2. „Про скликання чергового ХХІІІ з'їзду ЦК КПСС“. Достойно так само ж саму програму мали цюгорічні пленуми усіх чотирнадцяти совєтських республік, тобто, крім РСФСР, яка однак користувалась привілеєм не мати своєї власної національної російської компартії, бо її заступає в цій республіці всесоюзна КПСС. Зразковим „денним порядком“ для них усіх може бути програма пленуму ЦК КПУ, що відбувся в дні 19-20 жовтня в Києві: 1. „Завдання Комуністичної Партії України по виконанню рішень вересневого пленуму ЦК КПСС“, значить, про згадане „Поліпшення... удосконалення... і поглиблення“ та 2. „Про скликання чергового з'їзду Комуністичної партії України“.

Так же само діється із ширшими збіговцями компартійної верхівки, що ними є в ССРС з'їзди комуністичних партій, з тією тільки різницею, що пленуми ЦК республіканських компартій відбуваються після московського пленуму, а їх з'їзд заправляє перед з'їздом всесоюзної комуністичної партії в Москві. Схвалений вересневим пленумом ЦК КПСС у Москві 28-29 жовтня ц. р. порядок денний ХХІІІ з'їзду КПСС, визначеного на 29 березня 1966 року, відповідає докладно такому ж денному порядку денного чергового ХХІІІ з'їзду Комуністичної партії України, визначеному київським жовтневим пленумом ЦК КПУ на день 15 березня 1966 р., як також денному порядку денних так же з'їзди усіх інших республіканських компартій. Встановивши про скликання усіх цих з'їздів дуже характеристична одна подробочка, а саме, що делегати на ці з'їзди обираються „згідно із статутом КПСС“, що доводить, що жадна з цих компартій свого власного статусу не має.

Також ж самою репетицією московських конвентивлів як партійних пленумів і з'їздів, сесій т. зв. „верховних совєтів“ окремих союзних республік. Вони відбуваються в кожній республіці так же само, як і пленуми ЦК республіканських компартій після сесії такого ж „Верховного Совету“ ССРС і докладнішою з таким же самим порядком нарад. Виголошені на цих сесіях доповіді, виступи в дискусії і прийняті ними постанови з дробльшого досвідним повторенням того, що було говорено і схвалено в Москві. Усім тим, що говорять про якусь державність і суверенність Української і інших совєтських республік варто читати уважно друковані в совєтській пресі відомлення в республіканських пленумах, з'їздах і сесіях і порівнювати їх з такими ж самими відомленнями про московські пленуми, з'їзди і сесії

Д-р Михайло Данилюк

КОНСПЕКТ НА ЗАВТРА

МІНАЮТЬ ДНІ

Наше спільне сьогодні — вже майже минає, а з ним радості у проміннях рашку та турботи у сумерках вечора.

Двадцять років новітньої української еміграції неспоминно кінчилися цієї весни без фанфарів, великих заголовків, а навіть, звичаєм у нас, широким пресовим дискусією. Напевно не тому, що ми мали б чогось соромитись за наш екзил або бути особливо гордим за густі досягнення. Просто — двадцять років пролетіло мов один день і кожному дивно: де вони поділися?

Студенти давніших „добрих часів“ мабуть нещадно вкладали у свій гимн відоме „віта ностра брєвіс ест“, бо мавши на увазі, що життя є коротким — чи не хотіли вони, крім різних мотивів, підкреслити важливість дозрілого життя для творчості, розбудови, конструкції? Але, лишачи мотиви авторів „Гавдеамус“ для інших дискусій — все ж приходять на думку довжина періоду зрілого життя, кількість років творчості. А в них важливість чи не кожного дня. І, повертаючи до теми нашого еміграційного сьогодні, далося було б думка від „карпе діем“ епікурейців, бо не про скористання із дня їдеться, а про використання його для тієї ідеї, яку нам всім доводило покласти на плечі. А тих днів, творчих днів зрілого віку, так мало.

Некрологи, що густо засівають сторінки нашої преси, говорять самі за себе. І раптом довгий ряд постатей, із якими ми часто гірко не погоджувалися, з якими в політичному житті гірко сварилися, яким в різних організаціях як установах пробували недоверати — після проголошеного некрологу політичному житті гірко сварилися, яким в різних організаціях як установах пробували недоверати — після проголошеного некрологу виявились добрими патріотами і вагірними провідниками протилежних політичних рухів, інших установ, іншого віроповідання, яких, до речі, часто ніким загартувати. І це не тому, що про померлих не говориться погано, а так просто тому, що дивлячись на „відлітаючий сірий шнур“ приходять болочка думка такі всім: скільки вони доброго могли б це для нашої спільноти зробити...

Немає сумніву, що мимо всіх неполадок, розчарувань та невдач — цих двадцять років новітньої еміграції принесли довгий ряд успіхів на внутрішньому та на зовнішньому фронтах. Однак, незалежно від добрих та невідрадищих проявів — видається, що цей період вже виконав певне завдання і в атмосфері відчувається, що українська еміграційна громада готова, а то й очікує нового періоду своєї праці і розвитку. Атмосферу вітчужинця іноді незаслужено називають „кризою“ української людини, іноді кидають блискавками на громадянство та його „ослабність“, нарікають на молодь за його „байдужість“, сваряться із американськими енциклопед-

дичами, нападають на політичні рухи, не добачаючи позитивів роздумують негативні, а як вже немає про що дискутувати — на шпальти йдуть церковні справи, часами залюбки іншого віровизнання. Тим часом — це не фактичні проблеми ізза яких Україна „буде або не буде“, це не проблеми, що вирішать призначення еміграції. Це, по-кинув, нормальний рефлекс, який не завжди в бажаній формі — але це процес атомосферні аичкування. Можна заперечити, що це процес шукання, бо за св. Письмом — „шукайте і знайдете“ в той час, коли ми у наших деяких спробах чимало розгубили. Шукання щойно мусить початися. Минають дні, приходять слідуочі дні, а з ними нові проблеми. Вимоги ж лишачуться ці самі: прогрес. Стояти на місці — це йти назад. А днів так мало.

Внутрішні українські обставини, а зокрема міжнародне положення, яке має чималий вплив на нашу психіку і працю, склалось так, що процес формування еміграції депо продовжився. Особливо продовжився пелюхо візрівання, що затягується аж до сьогодні. Все ж цей період був потрібний і хоч його початок, а особливо кінець доволі важко визначити — то напруженість атмосфери із її бурями та проколами віщують, що цей довгий день в житті еміграції докочуться до вечора і десь мусять початися новий із процесом шукання завершення. Новий період не для заперечення попереднього, а як логічне продовження життя нашого організму, якості він має виконати своє призначення.

Великим гірхом було б давати готову рецепту на процес завершення. І було б не меншим гірхом відмовитись або знехтувати процесом шукання. Особливо під сучасну пору, коли то міжнародні поїди, а зокрема ферменти, що піднівають залізну заласно, можуть нас несподівано так заскочити, що доведеться не віджачувати витрачених днів. Як прикро, до болу прикро було б кадрам усіх рухів, установ, організацій та Церков, коли б, продовжуючи наші періоди візрівань та шукань, — ми не ділилися б до точки широкого виконання нашого призначення супроти тих, ізза яких ми пішли в екзил. Це не аргумент, а просто пригадайте до себе...

Кожний день — вигриганий в чергових кроках або витрачений. Років же зрілого і творчого життя в пересічному віці не багато, а особливо як дивитись на наші завдання та наш повільний темп окремих періодів. Використати їх, жити повністю до кінця, замінити наш потенціал в кінетику і нею заповнити прогалини — це зустріч завтрашнього дня.

Ми не втратили попередніх днів. Роками йшов процес формации і, якщо ми ма-

Б. Марто

ОРГАНІЧНА ПРАЦЯ

У числах 145-147 „Свободи“ вміщено цікаву статтю інж. Андрія Качора: „Лицем до органічної праці“; в ній автор висловлює цілу низку, хоч і не нових, але завжди актуальних думок. Хочу подати кілька міркувань, як ці думки перестати в житті, щоб вони не лишались благими побажаннями.

Думаю, що під виразом: „органічна праця“ автор розуміє: „конкретна, конструктивна“, а б це додає: „організована і корисна для української справи“ праці.

Власне кажучи, таку працю українська еміграція провадить увесь час. От хоч би в ч. 150 „Свободи“, яке я тількищо прочитав, маємо повідомлення про українські школи й курси українознавства, про Українську Вільну Академію Наук в Нью Йорку.

3 особливо присміяно прочитав у я цьому ж числі про заплановані „Заревом“ високотемпні дні, де між викладачами будуть абсолютанти Української Економічної Високої Школи (Мюнхен): д-р П. Стерчо, мгр С. Процик та син мого давнього товариша по громадській праці д-р М. Антонович.

Пишучи ці рядки, я одержав із Швайцарії від інж. І. Лучинина список 37 його статей, уміщених в швайцарських часописах. А праця пластунів і інших молодих та спортивних організацій? А видавництва, а хоря, капелі й танцювальні групи? А музичні школи? Та хіба все загалом? Я вже не кажу про церковне будівництво, що в нього наша еміграція вклала багато мільйонів доларів.

Але всього цього дуже, дуже мало; до того ж усе це — так бідно, як совєтський колхоз. Ось, наприклад, загляньмо до „Нового Русского Слова“ — скільки там неправди пишеться, як спотворюється нашу історію! От хоч би в числі з 7 серпня цього року Ю. Срециньський пише, нібито 2 совєтські дивізії (15-20 тисяч воївків), що наступали на Україну в 1919 році, складались з українців: так само нібито й бригади Павлова. А скільки вкладається книжок, в яких безжалісно викривляється нашу історію?! От хоч би Б. Сергієвського „Прошлое Русской Земли“ (Нью Йорк, 1954), де про московську

ли помилки — то на них можна вчитись, але не обов'язково шукати їх насправі, а з тим жити в минулому. Завтра нас чекає новий період, який спонукує вже сьогодні розглянутись за методами нових шукань для дальшого завершення.

● У Південному В'єтнамі був поажено поранений в голову 22-річний телевізійний фотограф з Лос Анджелес, Каліфорнія, Чарльз Бернетт, під час того, як робив з військового гелікоптера знімки для телевізії із бойовища, як-то підняв гелікоптерами підкріплення проти атакуючих комуністичних партизанів.

зраду в Андрусіві (розподіл України між Москвою й Польщею) зовсім не згадується, зате розповідається, як „гетмані стали змінятись Москві“ і т. п. Або А. Дикого „Неизвращенная история Украины - Руси“ (Нью Йорк, 1961), де можна зустріти твердження, ніби в Галиччині під час першої світової війни „спроби українців — сепаратистів боротись за московсько-фільськими настроями в Галиччині, шляхом обвинувачування їхніх провідників у державній зраді, ганебно провалилися“ (том 2, стор. 35) і т. д.: члени Центральної Ради — юнаки — соціалісти і напів — інтелігенція; галиччани давили на них і вимагали негайної української заці всього життя; С. Петлюра — син чигана й ін.

Коли в „Новому Русском Слове“ зачеплять латинів, білорусів чи козаків, ті зарево ж реагують на це; білорус Стукалкин написав навіть добру статтю про мого князя Святослава. А ми? У ЗДА с понад 50 українських істориків; в самому Нью Йорку і його околицях в книгозбірнях працює біля 100 наших молодих людей. При організованій співпраці тих і других можна зробити величезне діло: встановити правду.

Я не маю на увазі писання спростувань чи роз'яснень до „Нов Рус. Слова“. Необхідно видавати науково-популярний орган англійською мовою, а також окремі праці і поширювати їх між впливовими людьми й по книгозбірнях. Та й українською мовою необхідно це робити для поборювання дезінформації серед нашого громадянства, як показала недавня дискусія в „Свободі“ про Круті. Це роблять і тепер окремі особи, але без попереднього обговорення фахівцями. Тому трапляються великі й малі неточності, а наші вороги їх використовують.

Щоб уникати шкідливих для нас хиб, пропоную при Українській Вільній Академії Наук, що об'єднує понад 40 наших істориків і має великий архів і книгозбірню — організувати окрему комісію для: розподілу між членами найбільш актуальних тем; обговорення спірних питань; видання праць англійською мовою, окремими книжками, чи артикулами в англомовній пресі.

Та й серед українського громадянства необхідно поширювати правду про нашу героїчну боротьбу, наш національний зрив 1917-20 рр. Це наочно показала дискусія в „Свободі“ в справі „Крут“.

Я певен, що серед нашої еміграції знайдуться люди, що допоможуть фінансувати цю роботу так, щоб можна було оплатити бодай мінімально працю професорів.

Багато наших людей живе в Америці вдвоє — втросліпше, заможніше, ніж жили під совстами або під Польщею. Вони можуть викроїти з свого бюджету 5-10 доларів місячно.

ПОХІД ПРОТИ УКРАЇНСЬКОМОВНОЇ ПРЕСИ В УКРАЇНІ

(До З'їзду вільних українських журналістів)

Відень. — 12-го січня ц. р. почали друкувати московську „Комсомольську Правду“ на місці в Запоріжжі з матрив доставлених літаком із Москви. А вже на якийсь час перед тим у Запоріжжі почала друкуватись, із матрив так само „Правду“ та „Известия“.

Дня 1 квітня почали друкувати „Правду“ в Донецьку, також з матрив привезених літаком із Москви. На початок друкували її там у 200-000 примірників.

У грудні 1964 р. почали друкувати „Совєтський Спорт“ з матрив на місці в Харкові. То після „Правди“, „Известий“, „Труда“, „Красной Звезди“ і „Комсомольской Правди“ шоста центральна газета, яка друкується у Харкові.

Починаючи із січня 1965 р. у Києві почали друкуватись такі центральні публікації: „Колхозно-совхозное производство“, „Рыбное хозяйство“, „Советский спорт“ та тижневик „Футбол“. Все разом тиражем у більш як 1 мільйон примірників. А вже від кількох років друкується у Києві з матрив привезених із Москви такі центральні газети як „Правда“, „Известия“, „Труд“, „Красная Звезда“, „Комсомольская Правда“ та „Литературная газета“. Щойно згадані центральні газети друкуються також з матрив на місці у Львові, Одесі, та Дніпропетровську.

У Дніпропетровську нпр. при кінці 1960 р. „Правда“ та „Известия“ друкувались разом тиражем у 350,000 примірників.

В Одесі будеться потужний поліграфічний комбінат, в якому побіч місцевої преси будуть друкуватись 12 центральних газет.

У 1960 р. в Києві тираж центральних газет друкованих із матрив вносили: „Правда“ — 700,000; „Труд“ — 100,000; „Красная Звезда“ — 100,000; „Литературная газета“ — 70,000; „Комсомольская Правда“ — 30,000 примірників.

Коли у Києві й інших містах України центральні газети друкуються мільйонними тиражами то головна беспубліканська газета „Радянська Україна“, що виходить у Києві в українській мові, в українській державі — виходить разом тиражем депо понад 600,000 примірників.

Друкування центральних газет з матрив на місцях в Україні с одним із засобів походу проти української мови та українськомовної преси в Україні.

Доки центральні газети друкувались в Москві, від їх можна було відмовитись, мовляв, вони пізно надходять на Україну. То тепер коли вони виходять в Україні то саме того дня, що в Москві тог аргументу живити вже не можна.

З другого ж боку існує така язва, як листоноші і громадські роз по о сьоджувачі

преси. Вони то, нар'єровичі і „совєтські патріоти“, ходять по домах і вихають передплату центральних газет людям в Україні, переконуючи їх, що це патріотичне діло передплатувати ці е тральні газети, коли не хочеш попастити в якусь халепу.

Обкоми, міськоми, райкоми і первинні партійні організації також діють з Москви інструкції, щоб якнайбільше центральних газет випикувалось. І всі вони стараються, щоб так було.

А коли їм воно не йде по добрій волі, то вони роблять це поневолі, тобто відмовляють передплат на українськомовні публікації і самовільно випикують російськомовні, головню ж там, де передплату платять якась установа.

Таку саму ганебну роботу виконують також в Україні працівники Союздруку. Ярке світло на цей невідрадилий стан, в якому перебуває українська преса в Україні кидас передова „Радянська Україна“ з 17 жовтня 1965 р. п. з. „Передплата продовжається“, яка м. і. пише таке:

„Особливо добре організована пропаганда друкованого слова на Винничині, Миколаївщині, Ровенщині, Чернігівщині і Полтавщині. Тут як і в інших областях, як і належить, партійні організації і працівники Союздруку найбільше уваги присвячують розповсюдженню органів Центрального Комітету КПСС і компартії України, газет: „Правда“, „Рад. Україна“, „Правда України“, „Робітнича газета“, „Сільські Вісти“ та журналів „Коммунист“, „Партійна Жінь“, „Комуніст України“ і „Вокно агітатора“.

Та в деяких областях парторганізації джеді не доцінюють правильного розміщення періодичної преси серед населення, ставляться до цієї важливої політичної справи абияк.

„Особливо відстають у цьому відношенні Одеська, Київська, Львівська, Харківська, Донецька області. Тут темпи відновлення передплатних тиражів газет і журналів, особливо тих, що видаються на Україні, значно нижчі, ніж у цілому по республіці.“

„Як показала перевірка в ряді міст і районів працівники Союздруку не використовують навіть той рекламний матеріал, який був надісланий їм видавництвами.“

„Недостатньо популяризуються газети і журнали республіки в пресі і телебаченню. Мають місце ще випадки, коли на пунктах передплати і у відділеннях зв'язку видає читачів не йпропонує вилань, які їх могли б зацікавити. Роз по о сьоджувачі преси часом самі не знають (а частіше не можуть знати — аб) про існування багатьох республіканських газет і журналів.“

„Недаремно до партійних органів, редакцій газет і жур. (Закічення на стор. 3-й)“

В. Кедровський

ПАМ'ЯТІ СКУЛЬПТОРА МИХАЙЛА ПАРАЦУКА

Лише недавно я довідався про смерть у Болгарії видатного українського скульптора — Михайла Івановича Парацук. Він народився в селі Варваринці на Тернопільщині 16 жовтня 1878 р. Не може встановити точну дату його смерті наприкінці 1963-го року.

Михайло Парацук скінчив Краківську Школу Красних Мистецтв за матеріальною й моральною допомогою Митрополита Шептицького. По закінченні науки в Кракові працював під керівництвом відомого скульптора Попеля у Львові. Там він займався архітектурною різьбою, прикрашаючи міський театр, промисловий музей, університет і бібліотеку. Був співтворцем, разом з Попелем, пам'ятника А. Міцкевича у Львові. Пізніше переїхав до Парижу, де закінчив в 1910 році академію скульптури Жюльєна і деякий час пра-

цього, став керуючим справами місці.

Коли з наказу уряду УНР автора цих рядків призначено послом в Естонію, Михайло Парацук залишився у складі посольства як його секретар. Не зважаючи на тяжкі політичні обставини і вороже ставлення деяких кіл до українського посольства, як „германофільського“, М. Парацук, завдяки своєму дипломатичному хистові, багато зробив в користь української справи.

Переїсений на становище радника посольства до Латвії, М. Парацук багато сприяв успіхам нашої праці в Ризі. Я просяв Парацук відвідати Німеччину і, користуючись старими зв'язками з військовиками і з часів першої світової війни, зібрати дані про їх настрої і наміри. Вернувшись до Риги, він подав мені цілі відомості, які я використав для чергового звіту Уряду УНР. У тому звіті, на підставі спостережень та розмов М. Парацук з різними німецькими старшинами, включно з Людendorфом, я писав вкінці 1919 року: „Німеччина 15-20 років лікуватиме свої рани, а потім прийде до нового

катаклізму на Сході Європи. Отже, відповідно до цього припущення Уряд УНР повинен вести свою закордонну політику взагалі, а у відношенні до Польщі зокрема.“

Після ліквідації наших посольств у Прибалтиці М. Парацук виїхав разом зі мною та з деякими членами наших місій до Відня. Коли я оселився в Бадені біля Відня, то він на деякий час приїмався у мене в хаті. Тут вилпня погруддя О. Олеся та С. Черкасенка, а також передав мені на сховання виліплені ним погруддя д-ра Петрушевича і тодішнього прем'єра УНР А. М. Лівичького.

Вийждючи до Америки в 1923 році, я передав ці погруддя, запаковані в окремі скрині, разом із своєю бібліотекою на зберігання до транспортної контори Шенкера. На превеликий жаль, там вони пропали, разом із частиною архіву місії.

По приїзді до Америки я довідався, що десь тут з можливе погруддя Богдана Лепкого, роботи М. Парацук. Шукаючи його, на доручення автора, я натрапив на

сліди сестри Парацук, яка проживала в Нью Йорку. Заставши, те погруддя було в її посіданні. Шкода, коли б воно пропало.

Хочу ще пригадати про зв'язки і переговори М. Парацук в Ризі з М. Мануїльським, — головою української совєтської делегації на мирові переговори з Польщею. З доручення Уряду УНР я мав вислати можливість повороту на Україну деякої частини українських не-політичних і не-військових утікачів, які із своїми родинами перебували в просто жахливих матеріальних умовах.

Нав'язати в цій справі переговори я доручив проф. М. Парацуківі, який був з ним знайомий ще до першої світової війни. Мануїльський довгий час порозумівався з „Урядом Радянської України“ і нарешті вилловив бажання офіційно побачитись зі мною.

Я відвідав з Парацуківом Мануїльського, і він заявив, що коли уряд совєтської України згодиться на поворот деяких утікачів, то він, вишле спеціальну комісію, яка перевірить охочих повернутися. Але, просячи про з

нами сказав: „Повертатись ще не час!“ На тому ця справа й скінчилась.

У 1923-му році з доручення Головного Отамана С. В. Петлюри М. Парацук виїхав до Царгороду, щоб полагодити справу вилпні людей, які відійшли туди з армією Врангеля. Туди ж мав виїхати і я. По дорозі М. Парацук затримався в Болгарії і, коли висловлює, що наша місія в Царгороді не має ніяких виглядів на успіх, залишився в Софії. Там він віддав виключно скульптурній праці, створюючи невеличку порцелянову фабрику. З-під його різця вилпшов у Болгарії ряд погрудь різних видатних болгарських діячів.

У Софії М. Парацук створив на могилі Михайла Драгоманова пам'ятник, який урочисто був відслонений 30-го жовтня 1932 року. Покійний проф М. Парацук працював багато для розвою української скульптури, працював без розголосу, бо був дуже скромною вдачі. Нехай буде пером болгар

„Лицарі Залізної Остроги” вернулися...

(Про відновлену стрілецьку оперету)

Таки речі можуть робити справжній тільки фанатики української сцени: Більш як 30 років тому театральна публіка Галицької волості чекала на прем'єру оперети „Залізна Острога”.

Галицький нарис оперети з одного етапу життя УСС, який увіковічений в пісні „Не сміє бути в нас страху”.

Виставка Кліма Трохименка в Нью Йорку

9-го жовтня присутня публіка жернула в Літературно-Мистецькому Клубі в Нью Йорку один із цінніших вечерів.

Архиспископ Метислав повинчав у Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку Оксану Харищан з Петром П'ясецьким

Бавнд Брук, Н. Дж. — В Метислав виголосив коротке слово до молодих з побажаннями жити і працювати для своєї родини і свого найближчого ближнього.

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗДА ФІЛОЛОГІЧНА СЕКЦІЯ НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

ЗУСТРІЧ 1965 Р. Туристів груп „Тура на Україну” в суботу, 6-го листопада 1965 р. на СОЮЗІВЦІ

Увага! Аллентавн і околиця! Увага! В неділю, 31-го жовтня 1965 року о год. 3-ій по полудні

Читачі можуть собі ясно уявити собі, як був я заскочений, коли восени 1964 прочитав я весподівано в одній з наших газет, що режисер Лавро Кемпе при помочі УНО в Торонті підготував постанову „Залізної Остроги”.

RALLY AND DANCE IN HONOR OF GOVERNOR RICHARD J. HUGHES RELECTION AND DEMOCRATIC TICKET OF ESSEX COUNTY

Один із доповідачів м. ін. займався здебільшого питаннями фольклору та примітивізму у мистецтві.

УВАГА! Цього року збільшимо подарунки українським книжникам на Уродини, Ївнини, св. Миколая, Різдва, Нового Рік, Великдень та інші нагоди.

Похід проти українськомовної преси в Україні (Задіяння зі сто. 2-ої)

Діємося сумною вісткою з Ріднини і Знайомих, що в неділю, 24-го жовтня 1965 р. о год. 3:30 по пол.

Діємося сумною вісткою з Ріднини, Приятелів і Знайомих, що 22-го жовтня 1965 р. по тяжкій недугі в Гартфорд.

Похорон відбудеться в понеділок, 25-го жовтня 1965 р. з церкві св. Арх. Михаїла в Гартфорд, Конн.

У ДРУГІ РОКОВИНІ СМЕРТІ бл. п. ЛЕВА ЯСІНЧУКА

ЗАКЛИКАСМО ВСІХ ГРОМАДЯН ДОБРОЇ ВОЛІ В СТЕПТИ НЬО ДЖЕРЗІ ГОЛОСУВАТИ НА ВЕЙНА ДУМАНТА

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬО ЙОРКУ ЗАКЛИКАЄ

Діяльність КоДУС-у в 1963-1964 р.

Звідолення з праці Комісії Допомоги Українському Студентству (КоДУС) за вказаний рік, що був 19-им роком діяльності на еміграції, а 24-им з часу її заснування, охоплює період з 1. 10. 1963 по 30. 9. 1964 р. Восени 1965 року КоДУС-ові сповнитися 25 рік його існування.

Починаючи перелік членів управи, яка була передана Загальним Зборам 21. 1. 1963 року, доводиться з сумом сповістити, що 7 липня 1964 року у Мюнхені помер голова, сл. п. проф. інж. С. Глобинський.

Відроді обов'язки голови виконував перший заступник голови інж. М. Маслов (Париж), функції другого заступника — доц. інж. Д. Пеленський (Мюнхен), секретаря — Т. Волошин (Сарсель), фінансового референта — о. шамбелян М. Левенець (Париж), обов'язки членів: інж. Г. Комаринський (Мюнхен), інж. О. Мельничкович (Париж) і проф. д-р О. Кульчицький з окремих завданням зв'язковим між Сарселем і Мюнхеном.

Контрольну Комісію очолював проф. д-р В. Янів, заступником був — прот. М. С. Рєміш.

Праця управи у складі членів, що перебували у Франції, зводилася, головне на початку учебного року до нарад, під час яких, обговорювалися результати діяльності за минулий рік, обмірковувалися плани діяльності на 1963-64 рік та розглядалися прохання про допомогу, що їх надіслали представництва.

Вся поточна робота а саме: підготовка коштів, інші заходи для придбання фондів, виплата допомоги, касоводство, редакція звідолення, оповісток, подяк для відзначення в пресі та виступання виконувалися секретарем. Важливі справи, зокрема стипендії, по-задовуючи в порозумінні з головою чи його заступниками та іншими членами управи.

За звітний час надійшло \$40, відійшло 3.154 листи, \$40, враховуючи листування представництва, зокрема тих, що проводили збори самостійно.

З метою заповнити КоДУС-ові певнішу і тривалішу фінансову базу, вислано в жовтні й листопаді до 150-х членів громадських установ, здебільша по той бік океану, звернення в справі постійної або одноразової допомоги. Крім Української Громади Квінсленду в Австралії і Союзу Українців Америки та кількох установ, що вже раніше не відмовилися від підтримки, звернення не знайшло очікуваного відгуку.

Співпраця з Представництвами КоДУС-у. В Австрії продовжувалося солідно і акуратно працює представництво у Відні в

складі: голова — проф. д-р О. Тисовський, заступник голови і скарбник — мгр Ю. Костюк, члени: інж. Л. Гавришин, радник М. Іванович і о. д-р В. Сюттик та секретар і заступник скарбника — д-р С. Наклович, що виконував усею поточну роботу.

Братній КоДУС у Бельгії, не маючи жадних фондів, обмежувався у своїй діяльності схвалюванням прохань студентів, пересилаючи їх до головної управи.

Самостійний КоДУС у Великобританії здійснював допомогу власними засобами. В Німеччині вели наполегливу роботу найстаріші співробітники КоДУС-у, доц. інж. Д. Пеленський та інж. Г. Комаринський, які були вночас членами головної управи. В Канаді, де весною 1963 року створено представництво у Вінніпегу в складі: голова — д-р С. Сабара, організаційний референт — д-р Р. Романович і фінансовий референт — інж. А. Качор, праця розгорталася планомерно. Всю роботу, зв'язану головне зі збірками, ми, і адмініструванням фондів вив інж. А. Качор, д-р Р. Романович не шкодував часу й зусиль для збагачення картотеки з адресами потрібними для посилення зборів. 21 березня 1964 року склад представництва поповнився заступником голови п. В. Бакуном, який вже раніше співпрацював з нами, виявляючи постійну турботу про долю і потреби нашої молоді збиранням і жертвуванням книжок, головне «Кобзарів», і грошових засобів на її користь. В Секції КоДУС-у в ЗДА при Головній Управі ОУА «Самомія» і Нью Йорку, де смерть 22 лютого 1964 року секретаря сл. п. Ч. Тауна і д. в.г.а хвороба фінансового референта С. Бехметюк, одного давніх співробітників, це з часів діяльності Головної Управи КоДУС-у в Баварії, могли спричинити поважні ускладнення, пошкодило завдяки жертовним зусиллям і витривалості відданих справі співробітників, подолати тимчасові труднощі. Обов'язки секретаря Секції з 5 травня 1964 року виконував безкорисливо п. Ф. Коледий. Підтримувано зв'язок із Студентським фондом Української Кооперації Америки в Нью Йорку. Згадуємо з великою вдячністю Головну Управу Союзу Українців Америки і, яка щорічними стипендіями для пропонування нами студенток славістички відтворювала наші фонди. В Австралії, де крайовий КоДУС очолює проф. Білик, проведено за звітний час дві більші збори у стейтах Вікторії і Квінсленду. Першу — завдяки тривалій і жертовній праці голови стейтського представництва п. Р. Дудинського, другу — завдяки інж. Р. Павлишинові, голові Громади, який виявляє велику

прихильність до нас і постійну готовість підтримувати наші заходи.

Фінансове господарство і допомога діяльності.

Звітний рік виявив проти попередніх років грошову надлишок. Це сталося через зменшення числа стипендіатів, на допомогу яким витрачено менше, ніж передбачувалося. Також меншими були кошти завідування, які не перевищували 10 відсотків надходжень.

На надходження склалися: 37.966.18 фр. (понад сім з половиною тис. доларів) з пожертв, надісланих індивідуально або збірками і 13.499.65 фр. (понад 2.7 тис. дол.) з повернених колишніми стипендіатами стипендій.

З першого джерела надійшло (у круглих числах) із ЗДА 17 тис. фр. (понад 3.5 тис. дол.), з Канади понад 6.5 тис. фр. (1.7 тис. доларів), з Німеччини понад 4 тис. фр., з Франції майже 4 тис. фр., з Австралії понад 2 тис. фр., з Австрії 800 фр., решта з 10-ох інших країн. У збірках взяло участь 2.300 жертводавців. Слід згадати, що зменшується постійно число зборів, а виснаження шораз більшої кількості зборків листів, які повертаються невикористаними або з індивідуальними пожертвами, збільшує кошти зборів і листування.

Надходження на рахунок повернених стипендій. Вони незадовільні, збільшилися порівняно з попереднім роком на 3.5 тис. фр. Перший список на літери А-В охопив 312 колишніх стипендіатів, що користувалися допомогою КоДУС-у з 1942-1959 р. З цього списку вибрано 66 осіб, що винні по 100 і більше доларів, уміщуючи їхні прізвища два або три рази в усіх українських газетах по цей і той бік океану.

За звітний час повертало стипендії 39 осіб, в тому числі: 12 у Німеччині, 13 в ЗДА, 9 у Канаді, 3 у Франції та по одній в Австралії і Венесуелі.

Фінансовий стан за баланс на 1. 10. 1964 року становив сума 35.435.19 франків, в тому числі загальний стипендіний фонд 34.012.40 фр., фонд для наукових праць 1.350 фр. Фонди ім. З. Кузель та С. Храпливого і Р. Димінського майже вичерпані.

Пожертви на потреби української студентської молоді прохасмо надіслати, не чекаючи на збіркові листи, до Централу КоДУС-у або її Представництва:

В ЗДА: Selfreliance H. Q., KoDUS, 98 Second Avenue, New York 3, N.Y., Konto No. 643.

В Канаді: North Winnipeg Credit Union Society Ltd., 667 Flora Ave., Winnipeg 4, Man. (For KoDUS, Konto No. 559.

ГРИБ ДОШОВИК — ГОЛОВАЧ

Ужгород. Хлопчиків Саші Пацевої йде лише восьмий рік. І от він знайшов грибок, який сягав йому майже до пояса — мав 45 сантиметрів і важив кілограм 860 грамів.

Співробітник Ужгородського ботанічного саду визначили, що цей грибок-вельтень цілком їстівний. Називається він доповик-головач. Його можна смажити, варити і сушити. В ньому міститься значно більше білка, ніж у білому грибі. (З «Молоді України» 12 вересня).

ФАРБА НЕ ХОЧЕ... СОХНУТИ

Помалюйте фарбою, виробленою Криворізьким заводом, лавку в саду або ж балькон — і, б'ється об заклад, самі ж побієтеся наблизяться до них. Така це фарба. Особливо зелена. Втім, то лише на банці написано, що зелена, а відкривши її — і переконалися, що в ній суміш барв усіх відтінків.

Найгірше, що фарба не хоче сохнути. До цієї істияні доходить лише через тиждень, а то й пізніше, коли сілхся на лавку або притулюється до пофарбованого балькону. (З вересневого «Перця»).

ПАНЧОХИ... ТАСМНИЦЕ

Громадянка К. — пише «Перець» — купила панчохи Одеської трикотажної фабрики, і наступного ж дня панчохи розповзлися. Вона написала скаржу. З цього приводу директор фабрики Єфименко відповів: «Панчохи не можуть бути рекомендовані для повсякденного носіння».

Інші жінки, не знаючи цієї тасмниці, продовжують купувати панчохи і на думці не маючи, що носити їх можна лише у святя. Та й то не на ногах, а в торбинці...

«НЕМАС, ДДУ...»

Придбав я ще в серпні 1962 року газову плитку, — розповідає пенсіонер, Ф. Письменний з Вінницької області у журналі «Перець» (вересень), — і стоїть вона в мене, як дорога цяцяка — ні зварила на ній, ні спекти. Все часе, коли я бальона газового до неї підключу. А де ти його візьмеш?

Можна купити на стороні — так я добре знаю, що «на стороні» продають лише крадені бальони. А в наших брацлавських газопроводів зимою льоду не вистарить — все кажуть: «Немас, дду».

89-ий Конгрес закінчив першу сесію

Вашингтон. — 89-ий Конгрес в суботу 23-го жовтня од. 12:52 перед полуднем закінчив свою першу сесію. Яка була найпродуктивнішою в 30 років, коли була перша сесія Конгресу під час т. званого Нью Ділу за президента Ф. Д. Рузвелта. В останньому дні сесії Конгрес схвалив ще два нові законопроекти: про збільшення платні федеральним урядовцям і про цукрову квоту на найближчі роки. Між схвалених законопроектів найважливіші такі: закон про медичну опіку над старшими в рамках соціального забезпечення та закон про охорону виборчих прав негритянського населення. Президент Джонсон виставив лист з подякою конгресовим провідникам, пишучи, що праця цього Конгресу знайде місце в історії ЗДА. На цій сесії Конгрес схвалив 86 важливіших законів. Між ними є такі, які давніші Кон-

греси відкидали, згадати хоч би закон про медичну опіку, про федеральну допомогу академічним школам, про організацію Департаменту Мисських Справ, про забезпечення виборчих прав негритянським виборцям, закон про боротьбу проти вбогости, про зменшення податків від т. зв. люксових товарів, про організацію районних лікарських центрів для боротьби проти недуг серця, психіки і паралічу та закон про прикрасу федеральних автошляхів. Президент Джонсон дістав від Конгресу майже все, чого бажав. Але Конгрес не схвалив трьох важливіших законопроектів: відкинув проект про скасування 14 пункту робітничого закону Тефта - Гартлі про так званій закон на працю, не схвалив проекту самоуправля для Дистрикту Колумбія і фондів на субсидії для незаможних родин на плачевня комірного.

Українська монахія загинула внаслідок автомобілевої катастрофи

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на Оттавському Університеті. Опісля учительвала в Школі св. Николая у Вінніпегу, Саскачевані, Альберті і ЗДА. Цього року прибула з Нью Йорку до Вінніпегу і стала директоркою Школи і Академії Непорочної Серця Марії

Вінніпег. — Тижневик «Поступ» з 24 жовтня ц. р. повідомляє, що в п'ятницю 15 жовтня ц. р. в популарних годинах загинула в автомобілевої випадку сестра Антоніна Романов з Громадження Сестер Службиниць Непорочної Діви Марії у Вінніпегу. Іхала вона зі своїм рідним братом Данилом у відвідини рідних у Гонорі. На головному шляху ч. 4 біля Паркдейл, 13 миль на північ від Вінніпегу, настав несподіваний удар з автомобілем, яким керувала пані Карміна Турольдо (італійка з походження), що їхало в сторону Вінніпегу з Селкірку. На місці була збита Сестра Антоніна, а в другому авті загинули Карміна Турольдо літ 54 і її мами Марія Дерлола, літ 81. Одинокий вийшов ціло з цієї катастрофи Данило Романов, брат сестри Антоніни. Він важко покатичений знаходиться в лікарні в Селкірку. Вл. п. Сестра Антоніна уродилася 15 лютого 1919 р. в Гонорі біля Вінніпегу. До Громадження Сестер Службиниць вступила вона в 1942 році. Вищу педагогічну ступінь закінчила вона на От